

**Oświadczenie inauguracyjne dotyczące
postępowania wyjaśniającego w sprawie Covid-19
w Zjednoczonym Królestwie**

W grudniu 2021 r. zostałam mianowana
przewodniczącą zespołu prowadzącego

postępowanie wyjaśniające w sprawie COVID-19 w Zjednoczonym Królestwie. 28
czerwca 2022, po konsultacjach społecznych oraz rozmowach z przedstawicielami
rządów Szkocji, Walii i Irlandii Północnej, premier określił zakres postępowania
wyjaśniającego. Składam niniejsze oświadczenie, aby rozpocząć to postępowanie
wyjaśniające i poinformować o sposobie prowadzenia prac w ramach postępowania.

Pandemia Covid 19 wpłynęła na nas wszystkich. Na niektórych znacznie silniej niż na
innych. Niektórzy ludzie utracili swoich bliskich i nie mogli ich należycie opłakiwać.
Dzieci i młodzi ludzie nie mogli w pełni wykorzystać możliwości edukacji. Firmy
bankrutowały. Pogorszył się stan zdrowia fizycznego i psychicznego społeczeństwa.
Ludzie poczuli się osamotnieni. Wprawdzie życie zaczyna w końcu wracać do normy,
ale pandemia nadal nam towarzyszy i wiele osób wciąż cierpi. Te osoby, które
ucierpiały najbardziej chcą wiedzieć, czy można było coś zrobić, aby zapobiec ich
cierpieniu albo je zmniejszyć i właśnie z tego powodu zdecydowano o wszczęciu
postępowania wyjaśniającego.

Kiedy byłam sędzią zajmowałam się faktami i dowodami. Pozwolę sobie zatem zacząć
od przedstawienia znanych już nam faktów.

31 grudnia 2019 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) została poinformowana o pewnej liczbie przypadków zapalenia płuc o nieznanym przyczynie w mieście Wuhan, w chińskiej prowincji Hubei. Na późniejszym etapie w próbkach pobranych od pacjentów wyodrębniono nowy typ koronawirusa. Zakażenia koronawirusem gwałtownie się rozprzestrzeniały i 11 marca 2020 r. WHO uznała Covid-19 za chorobę pandemiczną. W Wielkiej Brytanii po raz pierwszy zdiagnozowano zakażenie koronawirusem u dwóch osób 30 stycznia 2020 r. W marcu 2020 r. w Europie doszło do dramatycznego wzrostu liczby zachorowań i zgonów z powodu choroby wywołanej tym wirusem. W niektórych krajach, takich jak Włochy, wprowadzono surowe ograniczenia dotyczące przemieszczania się ludzi.

11 marca 2020 r. ówczesny brytyjski minister skarbu ogłosił uruchomienie w ramach budżetu pakietu nadzwyczajnej pomocy w wysokości 12 miliardów funtów, aby ułatwić krajowi uporanie się ze spodziewanymi skutkami wirusa. Pięć dni później premier zwrócił się do wszystkich mieszkańców Wielkiej Brytanii z apelem o wykonywanie pracy zawodowej w formie zdalnej, ograniczenie kontaktów z innymi osobami, unikanie uczęszczania do pubów i restauracji i umożliwienie państwu zwalczania pandemii na przestrzeni czasu. 17 marca minister skarbu ogłosił program gwarantowanych przez państwo pożyczek na sumę 330 miliardów funtów oraz warty 20 miliardów funtów program ulg podatkowych i grantów dla spółek zagrożonych bankructwem. 18 marca rząd ogłosił zamknięcie szkół od końca tygodnia. 20 marca

minister skarbu ogłosił, że rząd będzie płacić do 80% pensji pracownikom zagrożonym zwolnieniem w związku z redukcją personelu.

23 marca premier ogłosił surowe ograniczenia dotyczące codziennego życia wszystkich obywateli Wielkiej Brytanii, które zyskały nazwę pierwszego narodowego lockdownu. Obywatele mieli prawo opuszczać swoje domy jedynie po to, aby zakupić żywność, uprawiać aktywność fizyczną, odwiedzić placówkę ochrony zdrowia, opiekować się osobami podatnymi na zarażenie lub aby uczęszczać do pracy, jeśli jej wykonywanie w trybie zdalnym byłoby niemożliwe. Zaopatrzenie w środki ochrony indywidualnej (PPE) oraz ich pozyskiwanie i dostarczanie stało się przedmiotem ogólnokrajowego zainteresowania.

W kolejnych miesiącach doszło do wielu zgonów (według oficjalnych statystyk od 9 marca 2020 zarejestrowano ponad 180 000 zgonów spowodowanych przez Covid-19¹), zamykania firm i szkół, wprowadzenia pracy w domu i zajęć szkolnych w domu dla tych osób, które mogły korzystać z systemu zdalnej pracy czy nauki, zaciągania przez państwo olbrzymich pożyczek na zapewnianie pomocy, odwoływania lub przekładania wydarzeń i imprez o charakterze masowym oraz nakładania rygorystycznych ograniczeń dotyczących uczestnictwa w praktykach religijnych i pogrzebach. Wprowadzane restrykcje we wszystkich dziedzinach życia w Wielkiej

---

1

<https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/birthsdeathsandmarriages/deaths/bulletins/deathsregisteredweeklyinenglandandwalesprovisional/weekending1july2022>
- 13 lipca 2022 r.

Brytanii nie miały precedensu w czasach pokoju.

Przez cały rok i w roku następnym obostrzenia związane z lockdownem były znoszone, zaś niektóre z ograniczeń nakładano ponownie, w tym dwa kolejne lockdowny w październiku 2020 i styczniu 2021. W grudniu 2020 r. podano pierwszą szczepionkę przeciwko Covid-19, a w kolejnych miesiącach i latach trwał program masowych szczepień. Wiosną 2022 we wszystkich czterech autonomicznych krajach Wielkiej Brytanii zaczęto znosić ograniczenia w codziennym życiu. Oczywiście mamy nadzieję, choć nie możemy mieć pewności, że najdotkliwsze skutki pandemii Covid-19 są już za nami i że nie jesteśmy w przeddzień wybuchu kolejnej.

Takie było tło sytuacyjne konieczności powołania zespołu ds. postępowania wyjaśniającego.

Moim zadaniem w ramach tego postępowania jest przeanalizowanie stanu przygotowań do pandemii i reakcji na nią w Anglii, Walii Szkocji i Irlandii Północnej oraz sporządzenie stosownego raportu. Przybliżony zakres spraw, którymi będziemy zajmować się w toku postępowania został określony w zeszłym miesiącu przez premiera. Zakres postępowania jest bardzo szeroki, jak przystało na badanie zdarzenia o tak dużym oddziaływaniu.

Jest to zatem poważne zadanie, które, jeśli ma zostać wykonane należycie, musi zająć dużo czasu i pochłonąć znaczne środki. Decyzja o powołaniu zespołu ds.

postępowania wyjaśniającego nie należała do mnie, ja jednak jestem odpowiedzialna za jego prowadzenie. Jestem zdeterminowana, aby prowadzić przedmiotowe postępowanie jak najstaranniej i jak najskuteczniej, mając na uwadze szeroki zakres badanych spraw i konieczność kierowania się wnikliwością i uczciwością. Przy tak szerokim zakresie działania muszę być bezwzględna. Powołanie wszystkich świadków na okoliczność każdego zdarzenia, problemu czy ważnej decyzji byłoby niemożliwe, a zatem postępowanie wyjaśniające musi skupić się na najważniejszych sprawach.

Jednym z celów aktywności podejmowanych przez ten zespół jest dostarczenie rzeczowej relacji z tego co działo się na terenie całej Wielkiej Brytanii. Drugim celem jest wyciągnięcie wniosków, które ułatwią przygotowania do przyszłych pandemii w naszym państwie. Zależy mi na rozpoczęciu i zakończeniu prac w ramach tego postępowania wyjaśniającego możliwie jak najszybciej, aby móc wyciągnąć wnioski zanim zaatakuje nas kolejna pandemia.

Jest to postępowanie wyjaśniające określone przepisami prawa, wynikające z ustawy z 2005 w sprawie dochodzeń. Oznacza to, że musi być prowadzone publicznie i podlegać wszelkim ograniczeniom chroniącymi interes publiczny. Zgodnie z moim ustawowym obowiązkiem będę prowadziła postępowanie w sposób bezstronny i jawny. Będę dbać, aby ludzie, których szczególnie dotyczą prowadzone działania oraz wszyscy obywatele byli regularnie informowane o postępach prac.

Mam uprawnienia do gromadzenia materiału dowodowego we wszystkich czterech krajach Wielkiej Brytanii oraz egzekwowania przygotowywania dokumentów i stawiania się świadków. Będę sprawiedliwie traktować wszystkie osoby dostarczające informacji i świadków, zgodnie z tym, do czego jestem zobowiązana, ale nie zawaham się przed jasnym wyrażeniem tego, co myślę o osobach lub organizacjach, które staną na przeszkodzie realizacji zadań zespołu.

Ważne jest także, aby wyjaśnić jakich uprawnień nie mam. Moim zadaniem jest ustalenie faktów, stwierdzenie co poszło źle (a co dobrze) i wydanie zaleceń dotyczących wniosków, które należy wyciągnąć na przyszłość. Nie mam uprawnień do pociągania do odpowiedzialności sądowej ani prowadzenia postępowania przeciwko komukolwiek, nie mówiąc już o nakładaniu kary grzywny lub pozbawienia wolności na kogokolwiek za działania lub zaniechania w związku z pandemią.

Chciałabym teraz zająć się innymi źródłami informacji, które będą mieć zasadnicze znaczenie dla tego dochodzenia i pozwolą uzyskać możliwie szeroki obraz – mam na myśli wysłuchiwanie relacji o doświadczeniach różnych osób, zapoznawanie się z wynikami badań naukowych oraz rozmowy z ekspertami.

Wyznaczony zakres działania zespołu prowadzącego postępowanie wymaga, aby jego członkowie uważnie wysłuchali relacji o doświadczeniach rodzin ofiar, a także innych osób, które ucierpiały lub poniosły straty w wyniku pandemii. Jest to bardzo ważne zadanie. Zespół prowadzący postępowanie będzie realizował je w różny

sposób, m.in. w toku „wysłuchań”, które rozpoczną się jeszcze w tym roku.

Wysłuchania te będą mieć dużą wartość dla postępowania wyjaśniającego, doprowadzą bowiem do zebrania doświadczeń związanych z pandemią w całej Wielkiej Brytanii, w tym doświadczeń osób, które ucierpiały najbardziej oraz osób, których głos nie zawsze jest słyszany. Wysłuchania będą dla różnych osób okazją do opowiedzenia o swoich doświadczeniach bez formalności towarzyszących przedstawianiu dowodów lub publicznym przesłuchaniom, a zatem każdy, kto będzie chciał, zostanie wysłuchany i będzie mieć swój wkład w postępowanie wyjaśniające. Mój zespół rozpoczął prace mające na celu zadbanie, by relacje te mogły być składane w możliwie najłatwiejszy sposób, na przykład online lub w czasie rozmów odbywających się na terenie całej Wielkiej Brytanii.

Doświadczenia relacjonowane Zespołowi prowadzącemu postępowanie będą analizowane i przedstawiane w raportach poświęconych wyłaniającym się z nich kwestiom. Nie będzie żadnych ograniczeń co do treści opowiadanych przez relacjonujące swoje doświadczenia osoby, ale ich dane osobowe będą chronione. W ten sposób powinniśmy dowiedzieć się o wiele więcej o wpływie pandemii na osoby, które straciły bliskich, na pracowników ochrony zdrowia i personel instytucji pomocy społecznej, na firmy, pracowników, kariery i możliwości zarobkowania, na system penitencjarny, na dzieci, na osiągnięcia naukowe i różne społeczności we wszystkich czterech krajach.

Członkowie zespołu prowadzącego postępowanie wyjaśniające będą się także zapoznawali z wynikami badań nad pandemią prowadzonych w różnych krajach. Ułatwi to zrozumienie stanu przygotowań i reakcji na pandemię w Wielkiej Brytanii. Zespół będzie także zlecać własne badania w obszarach, w których będą potrzebne nowe analizy naukowe. Badania będące przedmiotem zainteresowania Zespołu będą w stosownych przypadkach opisywane w przygotowywanych przez niego materiałach i publikowane na stronie internetowej.

Wyznaczę grupę ekspertów naukowych i innych, którzy będą wspomagać Zespół w jego pracach, które obejmą szeroki zakres tematów i poglądów. Będzie to ważny czynnik, dzięki któremu Zespół prowadzący postępowanie wyjaśniające będzie mógł korzystać z dostępnej wiedzy i poznać całe spektrum poglądów na najważniejsze aspekty naukowe i ekonomiczne pandemii. Postępowanie wyjaśniające jest niezależnym zadaniem polegającym na poznawaniu faktów. W trakcie jego trwania nie będą przyjmowane żadne założenia, jego podstawą będzie materiał dowodowy. Grupy ekspertów otrzymają zadanie tworzenia stanowiących materiał dowodowy raportów, w których będą informować, czy są zgodni w sprawach, do wyjaśnienia których zostali powołani. Do mnie, jako przewodniczącej zespołu dochodzeniowego, będzie zależeć, jaką wagę będzie się przywiązywać do tych raportów.

Zespoły prowadzące nasze prace dochodzeniowe określiły już niektóre z tematów, które będą wymagać zlecenia przez nas badań i konsultacji z ekspertami. Przedstawię więcej szczegółowych danych dotyczących zamierzonego podejścia do badań i

konsultacji z ekspertami przez cały czas trwania postępowania wyjaśniającego. Zbierzemy relacje ludzi, raporty, dane i wyniki badań, aby dostarczyć Zespołowi materiał do pracy dochodzeniowej i przygotować się do publicznych wysłuchań.

Jak już wspomniałam, wyznaczony zakres postępowania wyjaśniającego jest bardzo szeroki i trudny. Długo zastanawialiśmy się w jaki sposób najlepiej gromadzić i analizować materiał dowodowy, aby zespół dochodzeniowy mógł przedstawić dobrze przemyślane i wiarygodne wnioski.

W celu rozpatrzenia wielu różnych aspektów pandemii objętych wyznaczonymi zakresami prac, zdecydowałam się podzielić je na moduły. W różnych lokalizacjach w Wielkiej Brytanii wyznaczę zespoły, które będą zajmować się poszczególnymi modułami. Zespoły będą otrzymywać materiały do analizy i dbać, aby najważniejsi uczestnicy postępowania otrzymywali dokumenty i mieli możliwość przygotowania się do publicznych przesłuchań. Zasadniczo zespoły będą pracować równolegle. Następnie przeprowadzę kolejno publiczne przesłuchania dotyczące poszczególnych modułów.

Premier powiedział, że chce wyznaczyć dwóch dodatkowych członków panelu, którzy pomogą mi przy zbieraniu dowodów, ustalaniu stanu faktycznego i formułowaniu zaleceń. Nie chcę jednak wstrzymywać prac do czasu mianowania tych osób, a zatem poleciłam zespołowi ds. postępowania wyjaśniającego, aby kontynuował przygotowywanie modułów.

Moduły będą ogłaszane i rozpoczynane po kolei, przy czym osoby pragnące pełnić formalną funkcję w postępowaniu wyjaśniającym będą zapraszane do zgłaszania się jako kluczowi uczestnicy poszczególnych modułów, a nie całości postępowania.

Zdaję sobie sprawę, że niektóre osoby grupy czy organizacje mogą zgłaszać się do prac w kilku modułach i stawać się ich kluczowymi uczestnikami, ale podzielenie prac w ramach postępowania pozwoli mi zapewnić możliwie najsprawniejsze zarządzanie zespołami i kierowanie pracami. Zachęcam kandydatów do prac dochodzeniowych, aby w miarę możliwości tworzyli z grupy z osobami o podobnych zainteresowaniach, ułatwi to bowiem zarządzanie potencjalnie dużą liczbą osób i organizacji chcących pełnić funkcje kluczowych uczestników.

Zainauguruję prace w trzech pierwszych modułach i rozpocznę wstępne przesłuchania w tym roku, natomiast ważne przesłuchania publiczne rozpocznę późną wiosną 2023.

Prace w ramach Modułu 1 rozpoczynają się dzisiaj. Skupią się one na analizie prawidłowości oceny zagrożenia powodowanego przez pandemię COVID-19 i związanych z pandemią planów oraz stanu przygotowań do niej oraz określeniu, czy państwo było odpowiednio przygotowane do pandemii. W tym module będziemy przypatrywać się stanowi przygotowania Wielkiej Brytanii w ujęciu całego systemu zwalczania zagrożeń dla ludności, w tym do zaopatrzenia i systemu zarządzania ryzykiem. Zostanie przeprowadzona analiza decyzji władz w odniesieniu do

planowania, a wcześniejsze incydenty, symulacje i porównania z innymi krajami posłużą za podstawę do wyciągnięcia wniosków na przyszłość.

Planuję przeprowadzić pierwsze, wstępne przesłuchanie w ramach tego modułu we wrześniu, a pełne, publiczne przesłuchania w ramach Modułu 1 rozpoczną się wiosną przyszłego roku. Również dzisiaj rozpoczyna się rekrutacja osób, które chciałyby ubiegać się o pełnienie funkcji kluczowych uczestników Modułu 1. Termin składania wniosków mija 16 sierpnia.

Moduł 2 będzie podzielony na części. Pierwsza część będzie koncentrować się na systemie politycznym i administracyjnym oraz procesie decyzyjnym w Wielkiej Brytanii. Skupi się na początkowej reakcji państwa na pandemię Covid-19 oraz decyzjach rządu centralnego, w tym na sprawności instytucji politycznych i administracji państwowej oraz relacjach z władzami w Szkocji, Walii i Irlandii Północnej, władzami lokalnymi oraz sektorami organizacji wolontariackich/środowiskowych. Przyjrzymy się decyzjom dotyczącym interwencji niefarmakologicznych (innymi słowy dotyczących lockdownów oraz wszelkich innych restrykcji i wymagań), a także sposobowi wykorzystywania wiedzy naukowej, zbieraniu danych i modelowaniu, komunikatom władz i organów ochrony zdrowia, w tym w aspekcie psychologicznym, sposobowi porozumiewania się i podtrzymywania zaufania oraz nadzorowi sprawowanemu przez Parlament i kontroli regulacyjnej.

Po rozpatrzeniu sytuacji z perspektywy całej Wielkiej Brytanii (a także Anglii) w Module 2, w Modułach 2A, 2B i 2C zajmiemy się tymi samymi, szeroko zakrojonymi i strategicznymi sprawami z perspektywy Szkocji, Walii i Irlandii Północnej. Prace w ramach modułów 2A, 2 B i 2C będą prowadzone w Szkocji, Walii i Irlandii Północnej.

Wprawdzie w Szkocji ustanowiono pod przewodnictwem Lady Poole zespół ds. postępowania wyjaśniającego, który ma przyrzeć się sprawom leżącym w kompetencjach rządu autonomicznego (być może podobne zespoły zostaną powołane w Walii i Irlandii Północnej), jednak zakres moich kompetencji obejmuje całą Wielką Brytanię i Irlandię Północną. Jeśli wziąć pod uwagę postanowienia ustawy z 2005 r. w sprawie o dochodzeń oraz wyznaczony mi zakres prac, staje się oczywiste, że będę musiała zajmować się zarówno sprawami dotyczącymi całego państwa, jak i sprawami leżącymi w kompetencji władz autonomicznych, jeśli dojdzie do nakładania się jednych na drugie. Kiedy jednak w późniejszych modułach postępowanie będzie odnosić się do spraw nieuwzględnionych w modułach 2A, 2B i 2C, a dotyczących krajów autonomicznych, moją intencją będzie przekazanie jak największej liczby spraw dotyczących Szkocji szkockiemu zespołowi ds. postępowania wyjaśniającego.

Przyjmując takie podejście kierowałam się przede wszystkim chęcią, aby dla wszystkich w Wielkiej Brytanii było jasne, które zespoły zajmują się poszczególnymi sprawami. Muszę również dbać, aby te organizacje i osoby fizyczne, które będą wzywane do przedstawienia materiału dowodowego miały pewność, że nie będą

miały kolejnych wezwań do przedstawienia tych samych informacji różnym zespołom dochodzeniowym. Kiedy mój zespół będzie badać sprawy dotyczące wyłącznie Szkocji, Walii czy Irlandii Północnej, będę starać się minimalizować dochodzenie, zbieranie dowodów i raportowanie w tych samych sprawach, którymi zajmują się zespoły dochodzeniowe w poszczególnych krajach autonomicznych.

Prowadzone przez zespół ds. postępowania wyjaśniającego przesłuchania będą odbywać się przede wszystkim w Londynie, ale przesłuchania dotyczące reakcji na pandemię i jej wpływu będziemy również organizować w każdym z czterech krajów składających się na Wielką Brytanię.

Zespół dochodzeniowy zainauguruje prace w ramach Modułu 2 pod koniec sierpnia tego roku. Pierwsze, wstępne przesłuchania odbędą się jesienią, a przesłuchania publiczne w ramach tego modułu latem 2023 r. w Londynie. Moduły 2A, 2B i 2C są przewidziane na etap późniejszy.

Prace w ramach Modułu 3 będą dotyczyć wpływu Covid-19 oraz reakcji władz i społeczeństwa na tę chorobę, jej ogólnego oddziaływania na systemy ochrony zdrowia i na pacjentów, szpitale oraz pozostały personel medyczny i pracowników. Będziemy także m.in. analizować systemy ochrony zdrowia i zarządzania, szpitale, placówki podstawowej opieki zdrowotnej (w tym przychodnie lekarzy rodzinnych i dentystów), wpływ pandemii na opóźnienia NHS i leczenie chorób innych niż

Covid-19, wpływ programów szczepień na świadczenie innych usług medycznych a także diagnozy długotrwałych skutków Covid-19 i udzielane wsparcie.

Są to jedynie pierwsze moduły, którymi będzie zajmować się zespół ds. postępowania wyjaśniającego. W nadchodzących miesiącach zespół opublikuje więcej informacji o kolejnych modułach. Bardzo ogólnie mogę powiedzieć, że będą one zapewne dotyczyły spraw zarówno „systemu”, jak i „skutków” na całym terytorium Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, w tym: szczepionek, leków i leczenia antywirusowego w całej Wielkiej Brytanii, sektora opieki, zamówień rządowych i PPE, testowania i śledzenia kontaktów, działań i reakcji finansowych rządu na całym obszarze Wielkiej Brytanii oraz wpływu na sektor biznesu, nierówności w opiece zdrowotnej oraz skutków Covid-19, systemu edukacji, dzieci i młodzieży oraz wpływu Covid-19 na usługi i inne sektory publiczne.

Powtarzam moją obietnicę złożoną w dokumencie określającym zakres prac, że badając te problemy, zawsze na pierwszym miejscu będziemy stawiać kwestię nierówności.

Wiem, że wiele osób będzie się zastanawiać, jak długo będą musiały czekać na moje wnioski i zalecenia. Dzięki prowadzeniu postępowania wyjaśniającego w modułach, będę mogła regularnie przedstawiać raporty. Zamierzam dbać, aby raporty skupiały się na najważniejszych analizach, stwierdzeniach i zaleceniach i były napisane przystępnym językiem, łatwo zrozumiałym dla każdego, kto będzie chciał się z nimi

zapoznać. Kiedy przedstawię osobom fizycznym lub organizacjom zalecenia, będę oczekiwać, że szybko je przemyślą i wyrażą swoją opinię, abyśmy mieli pewność, że Wielka Brytania jest możliwie najlepiej przygotowana do następnej epidemii i ochrony życia swoich obywateli. Zespół ds. postępowania wyjaśniającego będzie monitorować wdrażanie sformułowanych zaleceń przez cały czas swojego istnienia.

Pragnę zakończyć na tym, od czego zaczęłam, to jest od podkreślenia istotności tego dochodzenia dla osób, które ucierpiały najbardziej. W czasie konsultacji społecznych na początku roku, kiedy spotykałam się z rodzinami, które utraciły bliskich w czasie pandemii, byłam wstrząśnięta dotkliwością ich strat, tym większą, że obowiązujące w czasie pandemii restrykcje ograniczały możliwość odpowiedniego pożegnania ofiar. Wiem, że także inni ludzie ponieśli w wyniku pandemii znaczące straty i że właściwie życie każdego człowieka w jakimś stopniu uległo zmianie. Z mojej strony mogę zapewnić, że prowadząc postępowanie dołożę wszelkich starań, aby pamiętać o tych cierpieniach i zrobię, co będę mogła, aby ograniczyć ich skalę w przyszłości.

Zważywszy zakres mojego dochodzenia, nie zostanie ono zakończone tak szybko, jak niektórzy mogliby oczekiwać. Nie będę za to przepraszać. Jestem zdeterminowana, aby zapewnić zespołowi dochodzeniowemu dostęp do wszystkich materiałów dowodowych, których będzie potrzebować oraz czas na ich odpowiednie przeanalizowanie zanim stawią się przede mną świadkowie. Będę starała się sprawić, aby kolejność modułów miała sens i pozwoliła zbudować obraz pandemii; nie każdy

zapewne zgodzi się z tą kolejnością, ale pozwoli mi ona odpowiednio głęboko przeanalizować każdą kwestię, która według mnie wymaga bliższego zbadania.

Niniejsze dochodzenie jest dla nas szansą na przemyślenie wszystkiego, co wydarzyło się w czasie pandemii w Wielkiej Brytanii – zarówno tego, co można usprawnić, jak i tego, co zostało zrobione dobrze – abyśmy byli lepiej przygotowani do radzenia sobie z przyszłymi pandemiemi.

Dochodzenie stwarza również możliwość sporządzenia trwałego zapisu straszliwych skutków pandemii dla wszystkich ludzi w całej Wielkiej Brytanii.

Wreszcie, cały zespół ds. postępowania wyjaśniającego i ja będziemy starać się znaleźć jak najwłaściwszy i najgodniejszy sposób upamiętnienia tych ludzi, których straciliśmy.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "HSE Health". The signature is written in a cursive, fluid style. Below the signature is a long, horizontal, slightly curved line that underlines the text.